

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 697/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. G., zastúpenej advokátkou JUDr. Andreou Tkáčovou, Magurská 3, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach a jeho rozsudkom sp. zn. 5 Co 60/2014 zo 17. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. septembra 2014 doručená sťažnosť M. G. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj

„odporkyňa“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) a rozsudkom sp. zn. 5 Co 60/2014 zo 17. júna 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým rozhodnutím sp. zn. 5 Co 60/2014 zo 17. júna 2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 C 189/2012-100 zo 17. októbra 2013, ktorým okresný súd vyslovil *„povinnosť odporkyne, ktorá je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 5 410,61 € v pravidelných mesačných splátkach po 50 € splatných vždy do 15-teho dňa v kalendárnom mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej z takto určených splátok do splatnosti najbližšie splatnej splátky a že odporkyňa je povinná nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 324,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 1 002,60 € na účet jeho práv. zást..., advokáta v pravidelných mesačných splátkach po 30 € splatných vždy do 15-teho dňa v kalendárnom mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej z takto určených splátok do splatnosti najbližšie splatnej splátky.“*

3. Podstatou námietok sťažovateľky je jej tvrdenie, že *„... nikdy nebola vlastníčkou uvedeného motocykla a bola v tom, že nadobudla motocykel... na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.7.2006 od občana Českej republiky...“*

Dňa 6.9.2006 predala sťažovateľka motocykel..., ktorý ho predal..., ktorému bol predmetný motocykel zaistený Okresným riaditeľstvom Policajného zboru, Úradom justičnej a kriminálnej polície, odborom kriminálnej polície Michalovce na základe zistenia, že motocykel bol v noci zo dňa 27.7.2005 do 28.7.2005 v Mníchove v Spolkovej republike

Nemecko odcudzený jeho vlastníkovi, občanovi Nemeckej republiky... sa v konaní pred súdom domáhal vydania bezdôvodného obohatenia z neplatnej kúpnej zmluvy v sume 5 410,61 €.

Súd prvého stupňa podľa nášho názoru nesprávne posúdil vznesenú námietku premlčania zo strany sťažovateľky, nesprávne si vyložil ustanovenie § 107 ods. 3 OZ a nesprávne ho aplikoval.“.

4. Podľa názoru sťažovateľky „...v tomto konkrétnom prípade vzhľadom na to, že motocykel ... bol odcudzený..., občanovi Nemeckej spolkovej republiky, ktorý bol jej vlastníkom, nedošlo k prevodu vlastníckeho práva k predmetu kúpy (motocykla). V zmysle zásady *nemo plus iuris...* (Nikto nemôže previesť na seba viac práv než má on sám) všetci ostatní, na ktorých bol motocykel prevedený sa nestali *de iure* vlastníkmi, ale len držiteľmi motocykla. ...

V tomto prípade proti sebe nestojí vlastnícke právo... ako kupujúceho, ale právo na vrátenie kúpnej ceny motocykla z neplatnej kúpnej zmluvy z titulu bezdôvodného obohatenia uplatneného voči sťažovateľke ako predávajúcej, ktorá však tiež nebola nikdy vlastníkom predmetného motocykla a nedisponuje tak žiadnym nepremlčateľným právom. ...

Z tohto dôvodu považujeme za správne aplikovať ust. § 107 ods. 1 OZ...

V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu, je pre začiatok plynutia premlčacej doby rozhodujúci subjektívny moment, keď oprávnený zistí také skutočnosti, z ktorých možno vyvodiť, že právny úkon, z ktorého bolo plnené je neplatný. V tomto prípade sa... mohol o zaistení motocykla dozvedieť najneskôr dňa 20.10.2009, kedy vo veci preverovania krádeže podal na polícii vysvetlenie a minimálne od tohto času začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa ust. § 107 ods. 1 OZ, ktorá ale uplynula, pretože... podal žalobu na súd až 13.8.2012. Považujeme preto právo... na vydanie bezdôvodného obohatenia za premlčané.“.

5. Sťažovateľka je toho názoru, že krajský súd síce vykonal istý rad dôkazov, ale pri ich vyhodnotení prihliadol iba na niektoré z nich (najmä na tie, ktoré svedčili v neprospech návrhu sťažovateľky na vrátenie peňazí). S ohľadom na uvedenú argumentáciu preto navrhuje, aby ústavný súd prijal tento nález:

„1. Krajský súd v Košiciach konaní vedenom pod sp. zn. 5Co/60/2014 porušil základné právo M. G... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach konaní pod sp. zn. 5Co/60/2014 zo dňa 17.6.2014 zrušuje v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Košice II pod sp. zn. 28C/189/2014 z 17. 10 2013 a v časti v ktorej bola sťažovateľka zaviazaná nahradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 1.002,60 € a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.

3. Základné právo M. G... na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní pod sp. zn. 5Co/60/2014 porušené bolo.

4. Základné právo M. G... vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky s podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach konaní pod sp. zn. 5Co/60/2014 porušené bolo.

5. Krajský súd v Košiciach je povinný M. G... uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 € na účet jej právnej zástupkyne, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1

vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Predmetom sťažovateľkinej sťažnosti je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom (bod 1) postupom krajského súdu a jeho rozsudkom sp. zn. 5 Co 60/2014 zo 17. júna 2014.

II.A K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

9. Sťažovateľka predovšetkým namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... . Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

11. Zo sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľka vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v postupe krajského súdu v odvolacom konaní v zásade z dôvodov uvedených v bodoch 3 a 4.

12. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

13. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 5 Co 60/2014 zo 17. júna 2014 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

14. Po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zistených skutkových záverov a na tomto základe vyvedených právnych záverov, v zmysle ktorých odvolacie dôvody sťažovateľky podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) neboli dané. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd okrem iného uviedol:

«Súd prvého stupňa vec správne právne posúdil, účastníci konania sa o. i. zhodli na tom, že z kúpnej zmluvy zo dňa 14.7.2006 vplynulo (č. l. 74 spisu), že odporkyňa nadobudla motocykel od štátneho občana Českej republiky..., ktorému podľa obsahu zmluvy za prevod vlastníckeho práva za motocykel mala zaplatiť 130 000,- Kč. ... motocykel nadobudol predtým podľa obsahu čestného vyhlásenia na č. l. 56 pripojeného spisu ORPZ ÚJaKP, odbor kriminálnej polície Michalovce č. ORP-125/KP-2010 od občana Talianskej republiky... za kúpnu cenu 3 000 €. Z osvedčenia o evidencii motorového vozidla č. CO 7233 súd zistil, že predtým evidovaným držiteľom motocykla v evidencii motorových vozidiel zo Spolkovej republiky Nemecko bol do 29.6.2005..., následne 28.7.2005 mal... oznámiť na polícii v Mníchove krádež motocykla. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 27.10.2009 podľa obsahu formulára Centrálnaj evidencie zaistených vozidiel na č. l. 90 Kriminálna polícia Michalovce motocykel vydala splnomocnenému zást. poisťovne VHV Allgemeine Versicherung AG Hanover. Keďže o.i. bol schválený zmier účastníkov... a navrhovateľa v konaní pred Okresným súdom Brezno sp. zn. 3 C 100/2011 a to dňa 13.6.2012, navrhovateľ musel zaplatiť... titulom vrátenia kúpnej ceny za prevod vlastníckeho práva k motocyklu sumu 3 000 € v mesačných splátkach po 125 € (predmetom konania bolo zaplatenie sumy 5 377,41 €), je správne konštatovanie súdu prvého stupňa, že ide o synalagmatický vzťah, ktorý vznikol zo zákona a je nepodstatné, či sa kupujúci fakticky ujal držby veci alebo nie a nie je ani podstatné to, či jedna zo strán svoju vzájomnú povinnosť prípadne už splnila pri zachovaní rovnováhy oboch zmluvných strán pri neplatnej zmluve, ak by malo vzniknúť premlčanie. Ak aj odporkyňa vo svojej obrane namietala výšku uplatneného nároku z pohľadu skutočnosti, že navrhovateľ motocykel užíval a odplata za užívanie by preto podľa jej názoru mala byť zohľadnená pri určení rozsahu povinnosti odporkyne vrátiť navrhovateľovi prijatú peňažnú sumu z neplatnej

kúpnej ceny, rozsah vzájomnej reštitučnej povinnosti z neplatnej zmluvy je vymedzený v § 457 Obč. zák., lebo treba vrátiť všetko, čo bolo neoprávnene získané a tak správne uzavrel vec a právne posúdil súd prvého stupňa, lebo rozhodujúci pre rozsah povinnosti vrátiť prijaté plnenie, je stav v čase jeho prijatia, pretože len tak môže dôjsť k navráteniu veci do predošlého stavu, akékoľvek iné zmeny, ktoré nastanú vo veci po jej prijatí, či už v smere zhodnotenia alebo pri poškodení motocykla, na výšku reštitučnej povinnosti vplyv už nemajú. Užívaním motocykla bez zodpovedajúcej protihodnoty sa navrhovateľ na úkor odporkyne ani bezdôvodne neobohatil, lebo odporkyni nesvedčil nikdy vlastnícky ani iný titul oprávňujúci ju mať motocykel u seba (pozri rozhodnutie Veľkého senátu občianskoprávneho a obchodného kolégia NS ČR sp. zn. 31 Cdo 2250/2009 zo dňa 14.7.2010). Majetok odporkyne sa užívaním motocykla navrhovateľom bez právneho dôvodu nezmenšil, a preto sa do jej majetku za užívanie motocykla nemohlo ani nič hodnotného dostať. Napokon v prípade neplatnej kúpnej zmluvy, kedy kupujúci zaplatí predávajúcemu kúpnu cenu, avšak vlastnícke právo od predávajúce nenadobudne, majú obe zmluvné strany vzájomné záväzky, predávajúci vždy je povinný vrátiť kupujúcemu prijatú kúpnu cenu a kupujúci je povinný predávajúcemu vydať predmet kúpy, záväzok na vrátenie kúpnej ceny je zároveň vyvážený tiež zachovaním vlastníckeho práva predávajúceho. Kolízia týchto práv pri vyporiadaní bezdôvodného obohatenia z neplatnej alebo zrušenej zmluvy (nepremlčateľnosť práva vlastníckeho) pri zásade zachovania rovnováhy oboch zmluvných strán neplatnej zmluvy nutne bola zákonodarcom upravená v premlčaní nároku v ust. § 107 ods. 3 Obč. zák..

Na dôraz je treba uviesť, že navrhovateľ nikdy pri vzájomných povinnostiach nenamietal a ani nemohol namietat' premlčanie, lebo vyporiadanie a vzájomnosť povinnosti účastníkov vrátiť si všetko podľa neplatnej kúpnej zmluvy podľa § 457 Obč. zák. vyplýva priamo zo zákona.»

15. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu

nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

17. Ústavný súd v závere poznamenáva, že dôvody rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 60/2014 zo 17. júna 2014 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

18. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Na podporu správnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 5 Co 60/2014 zo 17. júna 2014 ústavný súd poznamenáva, že pokiaľ sťažovateľka v podanej sťažnosti poukazuje na odlišné závery skorších rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len „NS ČR“), tieto boli z dôvodu nekonzistentnej rozhodovacej praxe jednotlivých senátov NS ČR v uvedenej právnej otázke už zjednotené, a to rozsudkom Veľkého senátu Občianskoprávneho a obchodného kolégia NS ČR sp. zn. 28 Cdo 3041/2010 z 21. júla 2010, v ktorom NS ČR okrem iného konštatoval, že *„ustanovení § 457 obč. zák. upravuje kromě způsobu i rozsah povinností účastníků neplatné nebo zrušené smlouvy k vrácení vzájemného plnění a uplatní se v případě, že na základě oboustranně zavazující smlouvy si obě strany plnily. Typicky oboustranně zavazující smlouvou je smlouva kupní, kdy práva a povinnosti obou účastníků smlouvy jsou vzájemně podmíněná, a rovněž tak jsou vzájemně podmíněné jejich nároky na vrácení už přijatých plnění, je-li jejich smlouva neplatná nebo byla-li zrušena. Obě smluvní strany jsou zároveň povinným i oprávněným z právního vztahu bezdůvodného obohacení získaného plněním podle neplatné či zrušené smlouvy.“*. Veľký senát NS ČR v predmetnom rozhodnutí v nadväznosti na dikciu ustanovenia § 457 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) zároveň zdôraznil, že *„jde-li o vrácení plnění z neplatné nebo zrušené smlouvy, není synallagmatický vztah založen smlouvou, jako je tomu v § 560 obč. zák., ale vyplývá přímo ze zákona. Zaplacení kupní ceny je protívahou vlastnictví k převáděné věci. Je-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena*

a kupující tedy není vlastníkem věci, ačkoliv zaplatil kupní cenu, prodávající je povinen kupní cenu mu vrátit; vrácení kupní ceny je na druhé straně vyváženo tím, že vlastnictví k předmětu převodu zůstává prodávajícímu.“

Zároveň dále uvedol, že «z hlediska aplikace ustanovení [§ 107 odst. 3](#) obč. zák., dle kterého „jsou-li účastníci neplatné nebo zrušené smlouvy povinni vzájemně si vrátit vše, co podle ní dostali, přihlédne soud k námitce promlčení jen tehdy, jestliže by i druhý účastník mohl promlčení namítat“, není tedy rozhodující, že se převod vlastnictví právě z důvodu neplatnosti smlouvy neuskutečnil a žalobkyně tak vlastnictví k věci podle smlouvy platně nenabyla, a není rozhodující ani ta okolnost, zda se již kupující fakticky ujal držby věci či nikoliv. Ustanovení [§ 107 odst. 3](#) obč. zák., jehož smyslem je zachování rovnováhy práv obou smluvních stran neplatné či později zrušené smlouvy, dopadá na všechny případy, kde synallagmatický vztah vznikl ze zákona. Ostatně opačný závěr, totiž že v případě absolutně neplatné kupní smlouvy nejde o synallagmatický vztah dle [§ 457](#) obč. zák., by činil ustanovení [§ 107 odst. 3](#) obč. zák. v části pamatující na „neplatné smlouvy“ zcela nadbytečným.».

20. Pokiaľ si teda sťažovateľka (odporkyňa) a navrhovateľ v pôvodnom konaní na základe ústnej kúpnej zmluvy uzavretej 1. septembra 2006 plnili (predávajúca prevzala kúpnu cenu 163 000 Sk , t. j. 5 410,61 € a kupujúci prevzal predmetný motocykel), vznikol medzi nimi synallagmatický záväzok v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka priamo zo zákona, a teda obe zmluvné strany boli povinné si tieto plnenia vzájomne vrátiť. Na charaktere ich synallagmatického záväzku nemení nič ani skutočnosť, že súdnym výrokom nebol motocykel proti priznanej žalovanej sume vydaný sťažovateľke (zmysel synallagmatického záväzku), pretože bol skrze políciu vrátený vlastníkovi – poisťovní VHV Allgemeine Versicherung AG Hanover. Keďže vlastnícke právo poisťovne sa v zmysle dikcie ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka nepremlčuje, navrhovateľ v pôvodnom konaní námietku premlčania v zmysle § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka vzniesť nemohol. Z toho istého dôvodu nemohla premlčanie namietat ani samotná odporkyňa (sťažovateľka).

Pretože odporkyňa (sťažovateľka) nemá možnosť vzniesť námietku premlčania, je pre právne posúdenie veci bezpredmetné, či k premlčaniu práva skutočne došlo, a teda i to, či objektívna premlčania doba márne uplynula.

II.B K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu

21. Sťažovateľka súčasne namietala aj porušenie základného práva *vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu* uvedeným postupom a rozhodnutím krajského súdu.

22. Pretože sťažovateľka namietajúca tiež porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu tieto porušenia oprela o dôvody v podstate identické ako tie, ktoré uviedla v súvislosti s namietanými porušeniami čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (časť II.A odôvodnenia), bolo potrebné odmietnuť sťažovateľkinu sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

23. Vzhľadom na to, že sťažovateľkina sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jej ďalšími návrhmi nezaoberal (bod 5).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2014